

### O filmie:

Marisa, dwudziestoletnia Niemka, nienawidzi obcokrajowców, Żydów, glin i wszystkich tych, których obwinia o kłopoty swojej ojczyzny. Zachowuje się prowokująco, pije, wdaje się w bójki, a do swojej kolekcji tatuaży zamierza włączyć portret Adolfa Hitlera. Jej domem jest gang neonazistów, gdzie rządzą nienawiść i przemoc, a na porządku dziennym są suto zakrapiane imprezy.

Gdy przyłącza się do nich czternastoletnia Svena, Marisa staje się dla niej wzorem do naśladowania. Jest ona podręcznikowym przykładem dziewczyny walczącej o reprezentowaną przez grupę ideologię.

Światopogląd Marisy ulega jednak stopniowej ewolucji, gdy przypadkowo spotyka ona młodego uchodźcę z Afganistanu. Ich relacja uświadamia bohaterce, że istnieje coś więcej, niż czarno-biała rzeczywistość reprezentowana przez jej własny gang. Czy Marisie uda się wyrwać z grupy neonazistów?



### OPINIE WYRAŻONE O FILMIE PODCZAS FESTIWALU W MONACHIUM

Alina Levshin

Wspaniała rola Aliny Levshin. Po pięciu minutach od jej pojawienia się na ekranie, staje się jasne do kogo będzie należał ten film. Kreacja Marisy w jej wykonaniu zachwyca mimiką twarzy, używanym językiem oraz grą ciała. Lavshin wspaniale towarzyszy cały zespół aktorski, na który z przyjemnością patrzymy. Ona sama zaś jest nadzieją kinematografii niemieckiej.

David Wnendt

*Combat girls. Krew i honor* zaczyna się niepokojącym aktem przemocy, poprzez który poznamy skomplikowanych, prawdziwych i ciekawych bohaterów filmu. Taki początek

dużo obiecuje, zaś na końcu okazuje się, że obietnice te są spełnione. Reżyser w stu procentach wykorzystuje zalety wyczelowanego scenariusza. Odwaga twórców, niebanalne podejście do tematu i młodzi aktorzy sprawiają, że *Combat girls. Krew i honor* to dzieło niezapomniane.

„Press Voices”

Film *Combat girls. Krew i honor*, wyreżyserowany przez Davida Wnedtsa, wywołał sporo zamieszania. Alina Levshin, aktorka z Odessy, gra Marisę, kasjerkę z supermarkteru, w filmie, który w sposób wiarogodny portretuje ruch neonazistów. Słuchając piosenki zatytułowanej *Holocaust reloaded* ona i jej przyjaciele próbują się wprawić w nastój odpowiedni do aktów przemocy. Z czasem jednak ideologia okazuje się mrzonką. *Combat girls. Krew i honor* to odważny, prawdziwy film.

Katrin Hillgruber, „Der Tagesspiegel”

*Combat girls. Krew i honor* nie należy do tego rodzaju filmów, które wzbudzają natychmiastową sympatię publiczności. Otoczenie głównej bohaterki, dwudziestoletniej kobiety, jest raczej odstręczające. Dramat portretuje środowisko neonazistów w pewnym małym mieście w Niemczech. Oglądając ten film na festiwalu w Monachium, miałam wrażenie, że pokazane w nim miejsce jest mi tak odległe, że znajduje się za nieistniejącą żelazną kurtyną. Scenarzysta i reżyser David Falko Wendt przygląda się z bliska wytatuowanym skinheadom i życiu, jakie prowadzą. Nie jest do końca prawdą, że ich portret jest autentyczny, ale film jest do bólu prawdziwy, bo reżyser wie, jak stworzyć portret subkultury, u której źródeł tkwi nienawiść.

„Süddeutsche”

**Od reżysera:**

**Motywacja**

W lecie 1998 roku brałem udział w projekcie fotograficznym we Wschodnich Niemczech. W czasie podróży przez małomiasteczkowe i wiejskie obszary tego państwa spotkałem wielu młodych ludzi, których ubrania wskazywały, że są neonazistami. Zaskoczyło mnie, że było wśród nich wiele dziewczyn. Rozmawiałem z nimi i poznałem dzięki temu ich pogląd na świat i dziką wizję polityki. Wszyscy uważali, że największym problemem Niemiec, i ich osobistym, są cudzoziemcy. Po tych wszystkich rozmowach zacząłem badać głębiej temat dziewczyn-nazistek. Kobięcy pierwiastek obecny w tym ruchu nie wzbudzał do tej pory zbyt dużego zainteresowania. Zacząłem myśleć o tym temacie w sposób filmowy i w tak powstał scenariusz pod tytułem *Combat girls. Krew i honor*.

Mój film to realistyczny, bezkompromisowy obraz, który unika stereotypów zwykle obecnych przy portretowaniu ruchu neonazistów. Badam motywy i motywacje, które popychają młode dziewczyny wprost w ramiona ekstremistycznych demagogów.

David Wnendt

## Badania

Film oraz jego bohaterowie mają swoje wzorce w rzeczywistości. Reżyser i scenarzysta David Wendt poświęcił dwa lata na obserwację tego pravicowego ruchu i przeprowadził liczne wywiady z jego członkiniami. Spędził dużo czasu z bandami młodzieżowymi w Lübben, Forst, Preschen i innych miejscowościach, aby zdobyć ich zaufanie i zrozumieć ich ideologię. Uczestniczył w organizowanych przez nich demonstracjach i czytał ważną dla nich literaturę. W ten sposób powstał zarys późniejszego scenariusza. W procesie pisania powstała interesująca historia oraz fascynujący bohaterowie, których losy tworzą realistyczną opowieść na temat dojrzewania.



## Rzeczywistość

Od zakończenia drugiej wojny światowej naziści i neonaziści wielokrotnie dawali o sobie znać. Według badań Eurobarometru z 2009 roku „dyskryminacja ze względów rasowych jest najbardziej rozpowszechnioną formą dyskryminacji. Tak uważa 61% respondentów. (...) Poziom prześladowań różni się w poszczególnych krajach, generalnie jednak emigranci, uchodźcy i azylanci o pochodzeniu żydowskim i muzułmańskim są najbardziej narażeni na zachowania rasistowskie” (według: Shadow Report 2009/2010, opublikowanego przez European Network Against Racism, strona 3).

Dyskryminacja ma wiele twarzy. Może dotyczyć zatrudnienia, edukacji, sytuacji mieszkaniowej, opieki zdrowotnej oraz wizerunku w mediach. Przemoc i zbrodnie powodują, że dyskryminowani nie są traktowani z szacunkiem należnym ludzkiej istotom. Takie rzeczy zdarzają się u naszych sąsiadów, w autobusie, którym jedziemy, a także wśród naszych przyjaciół. Musimy o tym mówić, aby ludzi zdali sobie sprawę, że dyskryminacja istnieje. Według naukowych raportów przemoc ze względów rasowych i mowa nienawiści są częstym zjawiskiem w Europie. Przykładem może być tutaj antysemityzm. W niektórych krajach naszego kontynentu – na przykład we Włoszech – tego typu przekazy są obecne w mediach. „Częstym przykładem jest graffiti, na którym obecne są rysunki swastyk i krzyży celtyckich. Prezentowane na nim treści wychwalają Hitlera i eksterminację Żydów. Co więcej, badacze stwierdzają, że tego rodzaju przemoc uległa nieznacznemu wzrostowi. Poszczególne osoby

narodowości żydowskiej są atakowane poprzez napisy malowane na ścianach ich domów i posiadanych przez nich firm” (Shadow Report 2009/2010, European Network Against Racism, strona 18).

Przestępstwa popełniane przez neonazistów są odnotowywane w całej Europie, na przykład na Łotwie, Litwie czy w Holandii. „Kluczowe wydaje się podejście władz krajowych do tego typu incydentów. Na terenie całej Unii Europejskiej działają Zespoły do Spraw Zwalczania Rasizmu i Ksenofobii i wprowadzane jest prawo przeciwdziałające różnym przejawom tego rodzaju przestępstw i wykroczeń”. (Shadow Report 2009/2010, European Network Against Racism, strona 18).

W zamierzeniu prawo to dzieli się na dwa rodzaje. Po pierwsze dotyczy ono uznania za czyn karalny podburzania do przemocy ze względów rasowych, po drugie zaś karania motywacji rasistowskiej przy innego rodzaju przestępstwach przeciwko mieniu lub osobie. Większość raportów uznaje jednak te metody za niewystarczające i nieskuteczne. Przemoc ze względów rasowych często nie jest zgłaszana na policję, a w przypadku zgłoszenia karalność jest na zbyt niskim poziomie. Trudna do penalizacji jest przestępczość internetowa, ponieważ ekstremiści umieszczają swoje strony na serwerach w USA, co sprawia, że rządy europejskie nie mają możliwości ich ścigania. Internet staje się dla przestępców obszarem łatwej działalności. Często obecne są tutaj „przejawy mowy nienawiści.(...) Kluczowe jest korzystanie z sieci społecznościowych typu Facebook i Twister” (Shadow Report 2009/2010, European - Network Against Racism, strona 21).

Organizacje neonazistowskie o charakterze przestępczym są bardzo aktywne w Europie. Dotyczy to nie tylko propagowania ich ideologii, ale także rekrutacji nowych członków. Często stają się nimi młodzi ludzie szukający wzorów, przynależności i zrozumienia. Muzyka i internet to środki, które działają szczególnie skutecznie. Scena neonazistowska prowadzi własne platformy, fora, sklepy internetowe, portale randkowe, a także tworzy gry o określonej tematyce. Młodzież zagląda tam w poszukiwaniu zabawy lub z chęci bycia częścią czegoś większego, raczej niż z powodów politycznych.

Często pierwszym etapem inicjacji jest koncert. Młodzi ludzie, często w wieku trzynastu czy czternastu lat, są podatni na działanie muzyki, na jej aspekt rozrywkowy. W Niemczech istnieje około 150 zespołów neonazistowskich, takich jak: Lander, Zyklon B, Kommando Kreisler czy Blitzkrieg. Słowa ich piosenek manifestują nienawiść, treści rasistowskie, antysemityzm, gloryfikują przemoc i wzywają do niej. Zespoły te należą do różnych kategorii: prawicowy rock, black metal o inklinacjach narodowo-socjalistycznych czy dark wave.

Członkowie zespołów mają określony styl ubierania i robią sobie specyficzne tatuaże. Neonaziści często noszą ubrania firmy Lonsdale. Kiedy na bluzę z nazwą tej firmy nałoży się kurtkę, tak że jej poły zakrywają litery LO i LE, to widoczna pozostaje tylko środkowa część napisu: NSDA. Skojarzenie jest oczywiste: partia Adolfa Hitlera.

Wśród muzyków i fanów popularne są również reprezentujące określone treści tatuaże, np. „88” – 8 odnosi się do ósmej litery alfabetu, tatuaż odczytywany jest więc jako Heil Hitler – znane nazistowskie pozdrowienie. „14” to z kolei Aryan Defence. Hasło to rozwijane jest w następujący slogan: „Musimy zapewnić istnienie naszej rasy i przyszłość dla białych dzieci”. Inną wersją jest: „Ponieważ piękno białych kobiet nie może zniknąć z powierzchni ziemi”.

(Źródło: ["http://en.wikipedia.org/wiki/Aryan\\_race"](http://en.wikipedia.org/wiki/Aryan_race))

Oba hasła zostały stworzone przez Davida Lane'a, członka separastycznej organizacji „The Order”. (Źródło: ["http://en.wikipedia.org/wiki/David\\_Lane\\_\(white\\_nationalist\)"](http://en.wikipedia.org/wiki/David_Lane_(white_nationalist)))

Tatuaż o treści „18” oznacza Adolfa Hitlera.

Grupy te są kreatywne i w aktywnie uczestniczą w tworzeniu nowych stylów i symboli. Na przestrzeni lat światowa scena neonazistowska ulegała przeobrażeniom i podziałom. Na początku byli skinheadzi z ogolonymi głowami, noszący glany i kurtki lotnicze. Ważna była dla nich ideologia, uważali siebie za spadkobierców Narodowych Socjalistów i organizowali się w małe grupy, zwane „klanami”. Później subkultura prawicowa uległa przeobrażeniu. Nastąpił czas „zwyczajnych” nastolatków i na pierwszy rzut oka trudno było rozpoznać ich poglądy. Niektórzy z nich nie interesowali się polityką, ale ważny był dla nich styl życia. Od 2003 roku obserwujemy nowy etap neonazizmu – Autonomic Nationalist (Autonomia Nacionalistyczna). Wyglądają oni niemal jak agresywni lewicowi separatyści: noszą bluzy z kapturem, czapeczki baseballowe i kefije. Dla nich najważniejsze jest działanie.

Wszystkie te grupy łączy muzyka, dzięki której uzyskują oni środki potrzebne do prowadzenia działalności, której ważnym aspektem jest negacja historii Europy. Istnieniu holokaustu zaprzecza na przykład *Leuchter Report/Wilhelm Stäglich: Der Auschwitz Mythos. Legenden oder Wahrheit?* Osoby wyznające takie poglądy są bardzo aktywne w internecie. Istnieje strona propagująca alternatywną wizję historii, negująca fakty. Jej twórcy twierdzą, że ich wywody mają charakter naukowy. (Rewizjonizm historyczny: <http://www.vho.org>).

Zaprzeczanie istnieniu holokaustu jest sprzeczne z prawem w 14 krajach: Austrii, Belgii, Czechach, Francji, Niemczech, Izraelu, Lichtensteinie, Luksemburgu, Polsce, Portugalii, Rumunii, Hiszpanii, Szwajcarii oraz na Litwie.

Można powiedzieć, że neonaziści wykorzystują istnienie Unii Europejskiej. Wybierają kraje o najniższych standardach bezpieczeństwa i organizują tam swoje spotkania, nie napotykając na sprzeciw. W Niemczech prawo zabrania publicznego używania symbolu swastyki. Inne kraje, na przykład Dania, nie mają ustawy zakazującej stosowania symboli nazistowskich. Podczas prezydentury niemieckiej, na wiosnę 2007 roku, kraj ten próbował wprowadzić regulacje uznające swastykę za symbol nielegalny na terenie całej UE. W obliczu faktu, że znak ten tradycyjnie jest ważny dla Hindusów, działanie te zostały zastopowane.

Obywatele państw europejskich nie zdają sobie sprawy, jak niebezpieczną ideologią jest neonazizm. Należy uświadomić te zagrożenia ludziom na całym świecie. *Krew i honor* może być dobrym początkiem w tym kierunku, szczególnie, że zainteresować on może młodą widownię. Pokażmy im, że zło zwycięży, jeśli dobro spocznie na laurach.

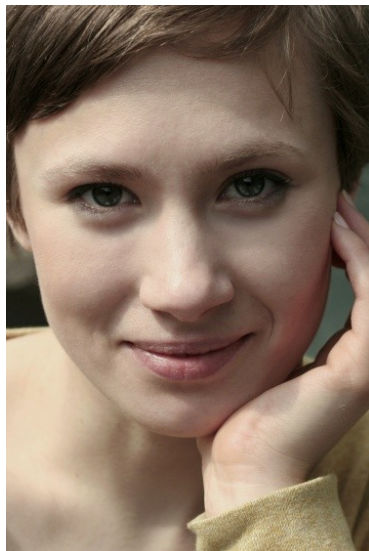
## Reżyser



**David F. Wnendt** urodził się w 1977 roku w Gelsenkirchen, w Niemczech. Dorastał w kilku miastach: Islamabadzie, Miami, Brukseli, Pradze i Meckenheim. Po ukończeniu szkoły średniej pracował przy licznych produkcjach telewizyjnych, filmowych i teatralnych jako stażysta, asystent reżysera, oświetleniowiec, sekretarz planu i asystent kierownika produkcji. Przez rok studiował w Praskiej Szkole Filmowej FAMU, a od 2004 studiował na Uniwersytecie Filmu i Telewizji im. Konrada Wolfa. Pracował przy licznych produkcjach filmowych i teatralnych jako asystent reżysera. W 2000 roku nakręcił swój pierwszy film krótkometrażowy *Hanging on. Combat girls. Krew i honor* jest jego filmem dyplomowym.

Filmografia:

- 2011 Combat girls. Krew i honor
- 2008 Kleine Lichter
- 2007 California dreams – krótki metraż
- 2006 Hannas Hobby – document
- 2000 Hanging on – krótki metraż



**Alina Levshin (Marisa)**

Nieodkryty talent. Mówi płynnie po niemiecku, rosyjsku i w amerykańskim angielskim. Lubi jazdę konną, szermierkę, taniec oraz grę na pianinie. Jest zupełnym przeciwieństwem Marisy. Urodziła się w Odessie w 1984 roku, obecnie mieszka w Berlinie. Odwiedziła Academy for Film and TV *Konrad Wolf* w Poczdamie. W 2009 roku dziennikarze nominowali ją do nagrody w kategorii najlepsza aktorka. Otrzymała nagrodę zespołową za *Lügendespinst* w reżyserii Lucasa Langhoffa podczas festiwalu teatralnego w Zurychu.

Filmografia:

- 2010 Ein Fall für wei: Leichen im Keller, reż. Christoph Eichhorn - serial telewizyjny
- 2010 Davon willst du nichts wissen, reż. Tim Trachte - film telewizyjny
- 2009 Topper gibt nicht auf, reż. Félix Koch - film kinowy
- 2008 Im Angesicht des Verbrechens, reż. Dominik Graf - film telewizyjny
- 2008 Rosa Roth – Das Mädchen aus der Army, reż. Carlo Rola- film telewizyjny
- 2007 Spätsommer, reż. Stepan Altrichter- film krótkometrażowy
- 2006 Vier Szenen, reż. Laura Lazzarin - film krótkometrażowy



**Jella Haase (Svenja)**

Wielki talent, aktorka młoda i kreatywna. Muzyka odgrywa ważną rolę w jej życiu, sama gra na gitarze. Mówi płynnie po angielsku i francusku, oraz, oczywiście, po niemiecku, ponieważ mieszka w Berlinie. Lubi piłkę nożną, jazdę figurową na łyżwach oraz jazdę konną. Przed kamerą występuje od 2004 roku i od tego czasu współpracowała z wieloma reżyserami niemieckimi.

Filmografia

- 2010 Alpha 07, reż. Marc Rensing – film telewizyjny
- Mein Land, reż Florian Kern – film telewizyjny
- Friedenau, reż. Ziska Reimann – film telewizyjny
- 2009 Egoshooter, reż. Mingus Ballhaus - film krótkometrażowy
- 2009 Polizeiruf 110 – Einer von uns, reż. Eoin Moore – film telewizyjny
- Meine verrückte Familie, reż. Christiane Balthasar – film telewizyjny

Liebe in anderen Umständen, reż. Hans Jörg Thun – film telewizyjny  
Polizeiruf 110 – Tod im Atelier, reż. Torsten Näter – film telewizyjny  
2008 Der letzte Rest, reż. Jens Wischnewski - film krótkometrażowy  
2008 Mama kommt, reż. Isabell Kleefeld – film telewizyjny



### **Klaus Manchen (Dziadek)**

Urodził się w 1936 roku we Wrocławiu (wówczas Breslau). Doświadczony aktor teatralny i filmowy. Jego edukacja zaczęła się w szkole dramatycznej, która obecnie nosi nazwę „Ernst Busch”. Współpracował z takimi reżyserami, jak: Konrad Wolf (*I was nineteen*, 1968) czy Max Färberböck (*Aimée i Jaguar*, 1999). W latach 1965-2002 był częścią zespołu aktorskiego w teatrze Maxi Gorki Theater. Obecnie pracuje jako wolny strzelec, próbując różnego rodzaju aktorstwa. W 2009 roku użyczył swojego głosu farmerowi w *Białej wstążce* Michaela Hanekego.

#### Wybrana filmografia

2011 Polizeiruf 110 – serial telewizyjny  
2011 Willkommen in Kölleda – film telewizyjny  
2011 Soko Leipzig – serial telewizyjny  
2010 Tatort – serial telewizyjny  
2010 Der Alte – serial telewizyjny  
2009 Soko 5113 – serial telewizyjny  
2008 In aller Freundschaft – film telewizyjny  
2006 Balko – serial telewizyjny  
1989 Barbaron – film telewizyjny  
1984 Bockhorn – film kinowy  
1982 Das große Abenteuer des Kaspar Schmeck – serial telewizyjny  
1974 Die eigene Haut – film telewizyjny  
1973 Erziehung vor Verdun. Der große Krieg der weißen Männer – film kinowy  
1972 Der Dritte – film kinowy  
1970 Netzwerk – film kinowy  
1968 Ich war neunzehn – film kinowy  
1968 Die Toten bleiben jung – film kinowy